

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto . . . \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 78. — ŠTEV. 78.

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 3, 1913. — ČETRTEK, 3. MAL. TRAVNA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Črnogorci zavzeli utrdbo Taraboš. Avstrijsko brodovje pripravljeno.

VELESILE NAMERAVAJO ZASESTI ČRNOGORSKO PRISTANIŠČE. — 200 JUNAŠKIH METALCEV BOMBE JE PRIPRAVILO POT ČRNOGORSKI ARMADI.

MOŽ PROTI MOŽU.

BOJ PRED TARABOŠEM JE BIL EDEN NAJSTRAŠNEJŠIH V CELI BALKANSKI VOJNI. — SRBIJA HOČE DRAČ. — RUMUNSKA DOBI SILISTRIJO. — RUSIJA ODLOČI.

Dunaj, Avstrija, 2. aprila. — Tukajšnji diplomatični krogi si na vse načine prizadevajo, da bi se vendar že enkrat končale hostilije na Balkanu. Edino upanje jim je demonstracija, katero prirede velesile pred Črnogorsko obalo.

Avstrijske čete so koncentrirane v garnizijah v zapadnem delu Hercegovine.

Cetinje, Črnogora, 2. aprila. — Trdnjava Veliki Taraboš, katere se je toliko mesecev ustavljala zaveznikom, je vendar slednjič padla v roke Črnogorcem. Zavzeli so jo sicer, a žrtve so bile naravnost strašne. Iz črnogorske armade je zbral poveljnik 200 najhrabrejših mož, ki so bili pripravljene žrtvovati življenje za domovino. Vsak posamezen je imel pri sebi par bomb in kratak nož. Udrli so naprej, prezevali bodoče žrtve in vrgli bombe na turško posadko. Niso se menili ne za smrtonosne kroglice, ne za nastavljenе bajonete, ampak prodirali so naprej in pripravili prosto pot združenim črnogorskim in srbskim armadam. Nastal je boj na nož, — mož proti možu. Omeniti je treba, da se izmed onih 200 metalcev bomb ni nikdo živ vrnil. Bolgari so na isti način manipulirali pri zavzetju Drinopolja, a imeli so ječkene oklepe in neke vrste ščite, ki so jih kolikortoliko branili pred kroglicami. Črnogorci so izgubili približno 400 mož, veliko jih je ranjenih. Od juga je napadel trdnjavo s svojimi četami general Martinović.

Dunaj, Avstrija, 2. aprila. — Črnogorci so zavzeli pet utrdb v bližini Taraboša. Padce nadaljnjih dveh se v kratkem pričakuje. Poročevalci pravi, da je Skader na več mestih v plamenih.

Danes so prenehali obstreljavati trdnjavo, ker pričakujejo oblegavalci pomožnih čet.

Cetinje, Črnogora, 2. aprila. — Pred črnogorsko obrežje so pripadle štiri avstrijske vojne ladje. Vstavile so se dvajset milj od pristanišča Bara.

London, Anglija, 2. aprila. — Ako nameravana demonstracija ne bo imela uspeha, so sklenile velesile zasesti Bar.

Kakor hitro bodo razmere s Črnogoro urejene, se bodo začele baviti evropske velevlasti s Srbijo. Srbska vlada je sporočila angleškemu poslaniku, da ne pokliče prej svojih čet izpod Skadra, dokler se ne sklene mir.

Srbija namerava zasesti Drač in ga obdržati v svojih rokah.

London, Anglija, 2. aprila. —

Bolgarska in Rumunska sta na jasnem glede meje. Rumunska dobi trdnjavo Silistrio.

London, Anglija, 2. aprila. — Sir Edward Grey se je izrazil danes v poslanski zbornici, da je poslala angleška vlada v Jadransko morje dve bojni ladje, ki se udeležita demonstracije.

Zavezniki še niso nič odgovorili na stavljenoto noto.

Sem so prišle vesti, da počenajo Črnogorci in Srbi v Albaniji grozovitosti. Diplomacije se boje, da bi ne bilo vse prizadevanje velesil zastoj.

Pariz, Francija, 2. aprila. — Francoska vlada se je danes sklenila udeležiti demonstracije vojnega brodovja. Rusija se še ni odločila, vendar ima ona v tem pogledu takorekoč prvo besedo.

Belgrad, Srbija, 2. aprila. — Dr. Avery Newton iz Philadelphije je danes prispel sem z osmi ameriškimi zdravniki.

Petrograd, Rusija, 2. aprila. — V poslanski zbornici je rekel danes poslanec Savenko: "Rusija koraka po isti poti kakor Avstrija." Stavljal je interpelacijo, v kateri ostro obsoja obnašanje policije ob priliki panslavističnih demonstracij, katere so bile prirejane na čast zmagam balkanskih zavzetenikov.

Povdarjal je, da ljudstvo ne obsoja nobenega posameznega ministra, ostro pa obsoja celotno vladno in upravno turško razmere, ki so zavladale zadnji čas v Rusiji.

Govoru je sledilo tako ploskanje in upitje, da se je morala seja zaključiti.

Oproščena veleizdaje.

Lizbona, Portugalsko, 2. aprila. — Constanca Terlos de Gama, potomkinja slavnega portugalskega raziskovalca Vasco de Gama, ki je razkril morsko pot v Izročno Indijo krog rta Dobre nade, je bila včeraj oproščena pred vojnim sodiščem pred kojega je prišla radi zarote proti portugalski republiki. Slučaj je vzbudil na Portugalskem veliko pozornost.

Dr. Friedmann. — Dr. Friedmann je izjavil, da so vesti, da je bil odklonil nadaljnje zdravljenje bolnikov, neresnične.

Dijaki z Yale univerze pozdravljajo prof. W. H. Tafta.

YALE STUDENTS APPLAUDING PROFESSOR TAFT'S SPEECH.

PROFESSOR TAFT SHAKING HANDS WITH YALE STUDENTS. MRS. TAFT ON HIS LEFT.

YALE STUDENTS APPLAUDING PROFESSOR TAFT'S SPEECH.

Delavsko gibanje.

Velika stavka rokodelcev v Nelson, D. C. — Stavka tkalcev v Hazleton, Pa. končana.

Nelson, B. C., 2. aprila. — Tukaj stavkajo vsi rokodelci, ki pripadajo Federal Labor Union, izvenšči mizarje. Zahtevajo višje plače in krajši delavni čas. Nastavljeni mestne elektrarne prete tudi s stavko, v katerem slučaju bi bilo mesto brez razsvetljave.

Hazleton, Pa., 2. aprila. — Stavka 1200 nastavljenecv "Duplan Silk Mill" se je danes končala, da so tovarnarji dovolili zvišanje plače od 10—30 odstotkov ter skrajšanje delavnega časa od 58 na 55 tedenskih ur. Z delom pričnejo v ponedeljek.

Little Falls, N. Y., 2. aprila. — Philip Boecini, ki je bil pred kratkim povodom nemirov tekstilnih delavcev spoznan krivim upora, je bil danes v Herkimeru obsojen v enoletno ječo.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:			
K.	\$	K.	\$
5,000	1.10	130	26.60
10,000	2.15	140	28.65
15,000	3.15	150	30.70
20,000	4.20	160	32.75
25,000	5.20	170	34.80
30,000	6.25	180	36.85
35,000	7.25	190	38.90
40,000	8.30	200	40.95
45,000	9.30	250	51.15
50,000	10.30	300	61.35
55,000	11.35	350	71.60
60,000	12.35	400	81.80
65,000	13.40	450	92.00
70,000	14.40	500	102.25
75,000	15.45	600	122.70
80,000	16.45	700	143.15
85,000	17.45	800	163.60
90,000	18.45	900	184.00
100,000	20.45	1000	204.60
110,000	22.50	2000	407.00
120,000	24.55	5000	1017.00

Poštarina je všeta pri teh svotah. Doma se nakazane svote iz plačujejo popolnoma, brez vinarja odbitka.

Nashe denarne pošiljke razpošilja na zadnje pošte c. k. poštne branilnični urad na Dunaju v naj krajšem času.

Denarje nam poslati je najprej lažje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tragedija naseljenca.

8 let po nedolžnem v norišnici. Sedaj so do cela izdelanega pogladi na cesto.

Nobeno drugo mesto na svetu ni bilo zamolgo povedati toliko o britkih skušnjah in dogodkih raznih naseljenecv, kakor naše mesto New York. Vedno se čuje, kako so prevarili newyorški banditi tega ali onega nevednega tujca. Ni še dolgo tega, ko je kupil nek novodošlec iz Nemčije za \$1000 cel brooklynski most, vreden 20 milijonov dolarjev pod pretezo, da bo smel on pobirati mostnino.

Da pa postane včasih kak naseljenec tudi žrtev policije, tega ni bilo pričakovati in vendar nam tem priča sledeči povsem resnični slučaj:

Včeraj na vsežgodaj je aretovala policija na 120. cesti v New Yorku 60 letnega Poljaka Ivana Mornowskija vsled postopanja. Starček je obležal namreč utrujen, zbehan in ves sestradan na cesti; službojoči policist je pa naravno mislil, da ima opraviti s pijanecem. Na polic. postaji je rečeval tožil, da že ni vžil 3 dni nikake jedi in da je spal v nekem parku pod milim nebom. Kasneje so ga dovedli pred sodnika. S pomočjo poljskega sodniškega tolmača Dr. Lublinerja je nesrečni starček izpovedal vse svoje doživljaje, odkar je prišel sem; iskal sreče že pred 18 leti.

Takoj pri dohodu v New Yorku l. 1895. je iskal nek večer prenočišča. Reče se je pa v mestnem hrupu izgubil. Tako vestna newyorška policija ga je še isti večer aretirala na kar je bil obsojen v norišnico, kjer je moral trdo delati celih 18 let. Večkrat je prosil, naj ga izpuste, a oblasti so mu vedno odvrnile to prošnjo. Sedaj pa, ko je že, kot 60 letni starček popolnoma opešal, ga je nekdo privedel zopet v New York, prepričanega brez centa samemu sebi in usodi. Šele včeraj ga je

Priznanje Kitajske.

Predsednik Wilson je že podpisal proklamacijo, ki priznava kitajsko republiko.

Washington, D. C., 2. aprila. — Predsednik Wilson je sedaj definitivno sklenil, da prizna mlado kitajsko republiko. V to svrha potrebna proklamacija je že izdelana ter podpisana. Vendar je predsednik mnenja, da je treba pred publikacijo iste pozvati druge velesile, da sledijo vzgladu Združenih držav ter priznajo Kitajsko kot republiko. Zato je naročil državnemu tajniku Bryanu, da zaprosi člane diplomatskega zbora, naj se zberejo v državnem departmentu, kjer se jim stavi istovetni predlog ter se jim izroči prepis proklamacije.

Za par dni je bilo znano, da dela predsednik na proklamaciji, ki bo izražala stališče Združenih držav napram mladi republiki. Včeraj in danes je imel dolge konference z državnim tajnikom, tekom kojih se je sklenilo, da se povabi druge države, naj slede vzgladu Združenih držav.

Jugoslovanski koncert.

V nedeljo, dne 6. aprila se vrši v Amsterdam Opera House, 340. W. 44. cesti v New Yorku, velik jugoslovanski koncert. Pričetek ob 2. uri popoldne. Tekom koncerta bo govoril tudi slavni hrvaški kipar prof. R. Valdec, ki se mudi sedaj v New Yorku. Na ta koncert vabimo vse v New Yorku in okolici bivaajoče Slovence.

dovedel nek policaj na postajo, da so ga rešili pred poginom lakote na cesti. Ta slučaj vzbuja v raznih krogih splošno ogorčenje nad našo vzorno (?) newyorško policijo. Okrajni pravdnik Whitman je odredil v tem slučaju strogo preiskavo, ker se je sedaj jasno pokazalo, da je nesrečni Poljak posebi in usodi. Šele včeraj ga je

Pogreb kralja Jurja.

Umorjeni grški kralj Jurij je bil pokopan z velikimi svečanostmi. Udeležba velikanska.

Atene, Grško, 2. aprila. — Svečanostmi, kakršnih se ni videla grška prestolnica, so pokopali danes umorjenega kralja Jurja. Ulice, po katerih se je pomikal sprevod, so bile polne občinstva; iz oken so vihrale črne zastave. Nepozabljiv utis so naredile na človeka slavnostne vojaške uniforme, bogati duhovniški ornat in pestre orientalske noše. Pogreba se je udeležilo veliko zastopnikov drugih držav, deputacije iz evropske Turčije in Male Azije. Za krsto je stopal sedanji kralj Konstantin s svojimi brati, za njim kraljica-udova Olga, kraljica Sofija, princezine, ministri, člani narodne skupščine in na tisoče žalujočih.

Pokopu so prisostvovali samo člani kraljeve rodbine in ministri. Camden, N. J., 2. aprila. — Samo 12 ur po izvršenem umoru Mrs. Lene Mealy, je bil danes obsojen na smrt obtoženi John Sullivan iz mesta Gloucester. Sullivan je umoril označeno gospo snoči ob 10 uri, danes dopol. ob 10. ga je pa že spoznala velika porota krivim umoru po prvem redu. Takega slučajja še ne pominj tukajšnja sodnija.

Kjer se pripravata dva — Jersey City, N. J., 2. aprila. — Pred 4 leti je umrl tukaj neki James Flanagan zapustivši \$2500 svojim dedičem. Ker je pa nastal med njimi nesporazum glede dediščine, so se dediči tožili neopredano cel 4 leta. Danes se je pa prodalo Flanaganovo zapuščino na javni dražbi za \$3000. To svoto si je razdelilo najprej pet odvetnikov tako, da je preostalo za vsakega dediča samo 5 (pet) centov!

Lakota in beda vladata po poplavljenih krajih.

Nepregledne vrste prizadetih prosijo kruha. — Pomoč nujna.

OGROMNA ŠKODA.

Položaj v Cairo še vedno opasen. V Peru, Ind. voda odnesla celo menezarijo.

Columbus, Ohio, 2. aprila. — Da je prizadela zadnja povodenj v mestu Dayton, O. največ škoda in gorja pričajo dan na dan vedno bolj žalostne slike. Brez strehe in imetja tava sedaj ljudstvo po ulicah prosiče kruha. Tako je razdelilo včeraj vojaštvo v Daytonu 100.000 stanovnikom konzerv in kruha, v Zanesville, O. 15.000, tu v Columbusu pa 20.000. Vsled vzdrževanja reda morajo stati prosilci v vrstah drug za drugim, kar nadzoruje policija in vojaštvo; naravno je, da so te vrste bednih dolge po več milj. Ker je pomoč prizadetim nujna, je poslala vlada v prizadete kraje živčja, ki bo zadostoval za več mesecev.

Zares ogromna je v državi Ohio vsled povodnji prizadeta škoda. Isto se ceni približno na \$300.000.000 samo vsled poškodovanih hiš, tovarn, trgovskih blokov, železnic in mostov. Povzročene škode po raznih farmah pa sedaj sploh še ni mogoče ceniti. V mestu Zanesville, O. ki šteje 40.000 stanovnikov računajo \$20.000.000 škode, v mestu Dayton, O. \$40.000.000, tu v Columbusu pa nad \$7.000.000. Vsa ta mesta bodo sedaj naprosila zvezno vlado pomoči.

Državna pomožna družba bo imela danes z governorjem Dixonom na čelu svojo prvo sejo. Governor namerava v kratkem obiskati vse prizadete kraje, da se bo zamolgo razdeliti ponesrečenim prvo denarno podporo. V Daytonu so dosedaj našli že 129 utopljenecv, v Columbusu pa 70; vendar se pa pogreša še približno 100 oseb. Skupno število človeških žrtev v državi Ohio se računa na 500.

Cairo, Ill., 2. aprila. — Reka Ohio je danes zvečer narastla že na 54.4 čevljev višine. Iz okolice mesta prihajajo vedno bolj in bolj žalostna poročila o raznih nesrečah, prizadetih vsled povodnji. Ljudstvo je danes v velikih skrbih za nekim oddelkom vojakov, broječim 36 mož, katerega je baje odneslo preko jezra pri Bird Pointu Mo. dalje po reki Mississippi. Odposlalo se jim je takoj rešilne čolne na pomoč. Okoli Caire je najmanj 9000 akrov ozemlja pod vodo od 7 do 20 čevljev globoko.

Peru, Ind., 2. aprila. — Zadnja povodenj je odnesla od tukaj skoraj celo Hagenbeekovo menazarijo; nepopisna je bila panika divjih živali, ko so se hotele rešiti iz poplavljenih kletk. Vstoli jo je med drugim do 300 dresiranih konj, več slonov, levov, tigrov, kač in opic. Škoda je za gospodarja ogromna.

Direktna volitev senatorjev.

Harrisburg, Pa., 2. aprila. — V senatski zbornici se je sprejelo danes resolucijo glede uvedbe direktne volitve senatorjev. Za to predlogo je bilo oddanih 41 glasov proti pa nobeden.

Naročnikom na znanje.

V zadnjih dneh smo dobili veliko pritožb od naših naročnikov, da ne dobivajo lista. Odpošiljanje se vrši redno ter zadržuje list pošta na posameznih večjih stacijah, kjer se je nabralo ogromno materijala. Sedaj obratujejo železnice zopet redno in naročniki bodo dobili vse zaostale številke. Krivda torej nikakor ni na naši strani. Upravništvo "Glas Naroda."

Krasni in brzli parniki

(Avstro-American proge)

MARTHA WASHINGTON

odpluje v soboto dne 3. maja

Kaiser Franz Josef I.

odpluje v sredo dne 14. maja

vežnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke . . . \$37.00
Cena vozniških listkov: do Ljubljane . . . \$38.18
do Zagreba . . . \$38.08

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno druzinam priporočamo. Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Incognito.

Zgodovinska slika. Priredil G. P.

Slavni papež Sixtus V. je dosti-krat rad neopazeno opazoval ljud-sko življenje. Tako je šel nekoga dne v priprosti obleki dominikan-skega meniha skozi ozko ulico ter obstal pred majhno prodajalno urarja, v kojega izloženem oknu je zapazil več krasno izvršenih del. Vse je delalo utis, da biva tu spreten umetnik, kateremu pa manjka priljubljenosti, prodati svoja dela. Na tleh prostora se je ob no-gah matere igralo pet ali šest raz-trganih otrok. Bili so vsi "e" v rani mladosti, a njihova upala, blede lica so kazala, da jim je usojeno pomanjkanje. Zlostolen usnevec je plaval krog ustne uboge matere, ko je videla, da so otroci, zatop-ljeni v igro, pozabili na bomo jed.

Sixtus V. je ustopil kot da hoče nekaj kupiti ter vprašal ženo: "Kot vidim, je vaš moč odsojen. — Ali mi morete povedati ceno par teh lepih umetnin?" "Velečastiti!" je odvrnila že-na, "mojega moža žalibog ni do-ma, vendar bo pa takoj tu. Kar sedite, vsak trenutek mora biti tukaj."

To je bilo ravno, kar je hotel papež. Sedel je na klopiec, katero mu je prinesla žena ter pričel paz-no notriti umetno izvršene ure, ki so, deloma nedovršene, ležale na mizi. Pozornost papeža je bila tem večja, ko je opazil, da so ne-kateri komadi pričali o izvanred-nem znanju matematike. Zapazil je uro, namenjeno v navtične svr-h, katero je pričel pozorno ogledovati, ko je vstopil moč kakih 40 let, zelo inteligentnih potez. Bil je prirokovani urar Pamphilio Bonelli.

"Kaj je?" je vprašala žena, božaje in tiho. "Nič!" je odvrnil z žalostnim glasom Pamphilio. "Niti enega centesima."

"Kaj pa naj dam otrokom, da si utesijo glad?" "Bog nas ne bo zapustil," je odvrnil mož.

Papež je slišal žalostni pogovor ter se obrnil na ženo, ki ga je se-znamila s svojim soprogom. Vae-stransko temeljito izobražen, je Sixtus V. v Bonelliju kmalu spo-znal moža obširnega in temeljitega znanja. V svojo razlago je u-pletal veliko duhovitih opomb in pojasnjevanj, da je papež konče-no vzkliknil: "Vidim mojster, da niste le spreten urar, temveč, da ste tudi rojeni za govornika in pisatelja."

"Vaše hvale, velečastiti," je rekel Bonelli, "ne morem sprejeti ker je ne zaslužim. Svoje obrti sem se naučil pri slavem Claudio Bereselli v Milano. Nato sem se šolal na visokih šolah v Bologni in Firence. Mojemu znanju se torej ne smete čuditi, ker izvršujem urarstvo ne kot obrt, ampak iz ljubezni do stvari."

"In ta umetnost," je rekel Six-tus V. "vam je zelo nehalna kot vidim. Ne daje vam veliko iz-delek kot se mučite z njim."

"Žalibog imate prav, padre; in kar mi je najtežje; pogledite tu moje malčke; ki jokaje prosijo danna dan kruha. In jaz jim ne morem pomagati."

"Ali je mogoče?" je vzkliknil Sixtus V. ginjen. "Pri vsem znan-ju pač ne more biti težko dobiti odjemalcev."

"Talent rabi piedestala, da mo-re delovati, prav kot rabi sveča svetilnika. Kardinali, knezi, boga-tini gotovo ne bodo prišli v una-zano ulico, ako hočejo kupiti uro. — Potem skušajte obrniti pozor-nost nase."

"Stvar, katero se usiljuje dru-gemu, izgubi vrednost in talent, ki se sam ponuja, izgubi na dostoj-nstvu in vsebini. Konvent An-nunziata potrebuje urarja, ki bi popravil škodo, povzročeno po blisku, ki je polonil uro v stolpu. Ura sama je mojstrsko delo veli-kega Hieronima Blandinellija. Danes zjutraj sem šel tja, da se ponudim za to težavno delo, a so me odvrnili. Spretnost človeka so cenili po slabi obleki in siromaš-nem kraju, kjer stanuje."

"Morda bi se dalo temo odpo-moči," je menil papež. "Kako? Vsaj jaz ne vem za ni-kak izhod. Uložil sem prošnjo na sv. Očeta, naj mi pomore. Bilo je povsem odveč, kajti tudi v Vati-kanu me niso slišali."

"In kaj je vsebovala ta proš-nja?" "Prosil sem za uslugo, ki bi pa-peža ne veljala niti vinarja."

"In v čem naj bi obstajala ta usluga?" "Prosil sem papeža, naj me ob-išče v moji delavnici ter se pomu-di tu par trenutkov. Ali je vsebo-

vala ta prošnja kaj izvanrednega in sem se s tem morda pregrešil zoper spoštovanje, ki ga dolgu-jem duševnemu in posvetnemu poglavarju?"

"Gotovo ne; in ako bi bil papež dobil prošnjo v roke, bi ji gotovo ustregel."

"To je tudi moje prepričanje; papežu se godi kot vsem drugim vladarjem: obdaja jih četa dvor-janov, ki mu prikrivajo resnice, ki..."

"Ne bode mu je več," ga je prekinil papež ter ustal. "Zago-tavljam vam, da bo papež kaj kmalu izvedel kam je prešla proš-nja."

S par bodrilnimi besedami se je poslovil dominikanec ter obljubil, da se kmalu zopet vrne. Prihodnji dan opoldne, ravno ko so zvonili opoldanski zvonovi, je bila ozka ulica natlačena ljudi: gada-voz papežev se je ustavil pred majhno prodajalno Pamphi-lia Bonelli.

"Pamphilio!" je rekel Sixtus V., ko je vstopil v prodajalno. "Prihajam, da vas dvignem na piedestal. Ali ste sedaj zadovoljni?"

Sedaj je spoznal urar meniha prejšnjega dne.

"O sveti oče!" je vzkliknil, "kaka čast, kaka radost! Sedaj je prišla v hišo radost in nič več se mi ni treba bati revščine."

"Se nekaj," je rekel Sixtus V. "V mojem spremstvu se nahaja kardinal Bibiana, protektor samo-stana Annunziata. Prihaja s proš-njo, da prevzamete v oskrbo po-kvarjeno samostansko uro. Kot odškodnino dobite takoj nakazni-ko, glasečo se na 500 tolarjev. Ob-tem vas imenujem komornim papeškim urarjem."

Presenečeni urar se je jeelaje zahvaljeval. Videl je, da je konec njegovi revščini. Papež Sixtus V. pa je držal besedo: temu so prič-a številni umotvori, ki so se ohrani-li do današnjega dne.

Žene.

Jean Finot.

Pred vsem morajo sedaj uvide-ti moški, da jim je dala usoda so-potnika z enakim stremenjem, ne pa, kakor so doslej neupravičeno menili, domačo žival, ki je pod njihovo častjo in njihovo vrednostjo. Zdrav in krepak na-predek temelji le na popolnoma pravičnem upoštevanju vrednosti enakih si moža in žene.

Žena in mož sta enakovredna. Ženi ni treba, da bi posnemala moža, ker ima sama dovolj izvir-nosti in izumljivosti. Kadar bo postavljena v javno življenje, te-daj ne bo le z vncmo hodila z mo-žem, temveč ga bo dostikrat pre-kasala in bo celo razkrila nova pota napredka.

Uspehi, katere si je doslej pri-borila žena, ji odpirajo za bodo-čnost najslajnejše nade. Možev blagor je odvisev tudi od tega, če se razširi njeno življenje, zato ho-čemo zaupati srečnosni zvezdi, ki sveti nad usodo človeštva.

Zmožnost, pravijo, a ne spol, naj odločuje o volilni upraviče-nosti. Ženska volilna pravica bo po-spešila zmago zakonov za otroško varstvo, za varstvo starekov, zna-go človeštva, ki je ogroženo alko-hol, spolne bolezni in jetika.

Prav tisti vzroki, ki jih nava-jajo v prid ženski volilni pravici, veljajo tudi za izvolitev žene. Za-kaj jih ponižujejo tako močno in jim nalagajo kazni, ki zadenejo drugače le hude zločince in mla-doletne? Zakaj prepoveduje za-kon ženam pravico, da bi postale poslanke, čeprav te zmožnosti ne odreka služabniku, ki je bil od-pušen zaradi nepoštenosti, ban-kočterju, sleparju, ki je zapravil naprej svoje premoženje in po-tem še ljudsko premoženje? Že-nam pa le zaradi tega, ker so že-ne?

Ali imajo žene interes na tem, da so izvoljene? Prav gotovo! S tem je izrečena najpametnejša in neizogibljiva izpolnitev volilne pravice. Dalje tudi niso interesi moža in žene na gospodarskem kakor tudi na pravnem polju vedno enaki. Žena ima zaradi te-ga vse polno vzrokov, da zastopa svoj spol. Po drugi strani pa je zanjo poniževalno to podrejenost in neupravičenost ravnanje.

Pravičnost, razum in interes stoji zahtevni žene po pasivni vo-lilni pravici ob strani. Zato ni dvoma, da mora daseči to zahtevu prej ali slej.

Nekaj statistike večjih mest na Slovenskem.

Pri zadnjem uradnem štetju so imela večja mesta v slovenskem ozemlju sledeče število hiš in prebivalcev:

Ljubljana: 1863 hiš in 41.727 prebivalcev v števi 3066 vojakov, s predkrapi pa 2826 hiš in 54.871 ljudi.

Gorica: 2357 hiš ter 30.939 prebivalcev, med njimi 2646 vojakov. Celovec: 1340 hiš in 28.958 lju-di, od teh 3088 vojakov.

Maribor: 1269 hiš s 27.974 prebivalcev, med njimi 1893 voja-kov.

Celje: 342 hiš s 6993 prebival-cev, od teh 608 vojakov.

Idrija: 554 hiš in 6090 prebival-cev.

Trst (brez ozemlja), je štel 10.237 hiš ter 216.169 ljudi. Vojaške posadke je bilo 3052 mož. V na-rodnem oziru slovenstvo zelo na-preduje (tudi po uradnih virih!) v Gorici, Trstu in Celju.

V Gorici se je leta 1910 na pod-lagi revizije našlo Slovencev 10.790, ali 36,84% vsega prebival-stva, dočim jih je bilo leta 1900 samo 20,01%. V isti meri je padlo italijansko prebivalstvo Gorice od 67,8% iz leta 1900 na 50,5% leta 1910. Vsega skup se je našlo Italijanov 14.812. Nemcev je v Gorici 3238 ali 11,05%.

V Trstu (z ozemljem), je bilo leta 1910 Slovencev 56.916 ali 29,81%. Deset let prej je znašalo število slovenskega prebivalstva 16.34%. Dalje ima Trst 118.959 Italijanov (62,31%), 11.856 Nem-cev (6,21%) ter 3158 drugih av-strijskih Slovanov.

V Celju je bilo pri zadnjem štetju med 6919 prebivalci 2027 Slovencev (30,34%), Nemcev pa 4625 (69,2%). Z ozirom na leto 1900, ko so našli Slovencev samo 22,64%, je naš prirastek kljub pristranostim magistratovega šte-tja vsakogar razveseljuje.

V Mariboru in Ptuj in sveda v Celovec je razmerje slovenskega prebivalstva padlo. Pri pred-zadnjem štetju so našli mari-borskih Slovencev se 17,32%, leta 1910 pa že samo 14,38% ali v ce-lom 3823 duš.

Ptuj je imel leta 1910 vseh prebivalcev 4625, Slovencev pa samo 602 ali 14,01%, dočim jih je bilo leta 1900 se 15,60%.

V Celovec so našli le 1761 ljudi s slovenskim občevalnim je-zikom; od teh pa je bilo civilnega prebivalstva le 595! to je celih 25%.

V Ljubljani je bilo pri zadnjem štetju med 41.727 navzočimi 40.599 Avstrijcev. Od teh se je pri-znalo k slovenskemu občevalne-mu jeziku z vojakmi vred 33.846 ljudi ali 83,36% navzočega av-strijskega prebivalstva, k nem-škemu, v števi tudi nemško voja-štvo, 5950 ljudi ali 14,65% navzo-čega avstrijskega prebivalstva.

Poleg teh se je še našlo 360 Če-hov, 95 Hrvatov tostranske drž. polovice, 56 Poljakov, 290 Italia-janov, 1 Rusin in 1 Madjar. Ogrsko-hrvaških državljanov (večinoma Hrvatov) je bilo 673, Bosancev 22, inozemcev pa 343. Ker je bilo leta 1900 razmerje Slovencev v Ljubljani 83,34%, smo tedaj v zadnjem deceniju napredovali za 0,02%. V istem času so Nemei na-zadavali za 0,55%. Da je sloven-stvo od te difference tako malo pridobilo, dokazuje naraščanje drugih avstrijskih narodnosti v Ljubljani. Ne računajoč vojaš-tva, se narodno razmerje ljubljanskega civilnega prebivalstva precej izpremenil v korist Slovencev. Natančnih podatkov sicer nima-mo pri roki, toda z gotovostjo se sme trditi, da je takozvanega "nemškega" civilnega stanova-lstva v Ljubljani komaj 11%.

Polkovnik vaškemu dekletu ob-česti: "Marjanica, si li kaj videla sovražnika tu v bližini?"

"Sovražnika? — Nekaj vojakov je bilo tukaj, pa so bili z menoj vsi zelo prijazni."

V gostilni. — "Čul sem, da ste postali vi Samaritan. Kaj pa pomeni ta be-seda?"

"Dajati ljudem prvo pomoč v sili."

"Posodite mi tarej \$5,00."

25letnica znamenitega ustanovi-telja Rajfajznovih posojilnic.

Dne 11. marca letos je pretek-lo 25 let, odkar je umrl v Nem-čiji Frederik Raiffeisen, oče na-ših ljudskih posojilnic in gospo-darskih zadrug. V Avstriji je bi-lo leta 1912 nič manj kakor 7991 denarnih zadrug njegovega si-stema. Raiffeisen je bil prote-stant, a veren mož, poln krščan-skega duha. Vedno je povdarjal v zadrugištvu krščansko delo ljubezni in pa pravno povzdigo ljudstva. S katoliškimi politiki in narodnimi gospodarji je bil vedno v stiku. Živel z njimi v najboljšem prijateljstvu in je bil silno vesel, da se je ravno kmeč-ko ljudstvo oklenilo tako hitro njegovih načel v zadrugištvu. Danes se spominja tega moža go-tovo vse kmečko ljudstvo z naj-večjo hvaležnostjo.

ŠALA.

A TAKO!

— "Vi ste toraj vdovec? Ka ko ste pa prišli do žene?"
— "Prav na navaden način."
— "Ali potom oglasa?"
— "Ne, samo vsled dolgov."

Lepa zahvala.

— Častni predsednik pevskega društva "Trobenta" je praznoval svojo srebrno poroko. V ta namen mu je zapel pevski zbor na pred-večer gniljivo? podoknico. Z is-krenimi besedami se zahvali pred-sednik pevskega društvu: "Hva-la cenjenim članom za to pozor-nost! Vaših krasnih pesmi ne bom pozabil tako kmalu, ter so mi segle prav do srea. Zaeno Vam pa naznanjam, da vas bo moja že-na iznenadila z vrčem kuhinjske vode, ako ne prenehate s kriča-njem; že pri prvi pesmi je name-ravala to storiti, pa sem jo ven-darje pregovoril od te namere."

Čedno naključje.

— Oprostite. Ali niste bivali lantsko poletje v Opatiji?
— Jaz v Opatiji! — Ne.
— Čudno naključje. Jaz tudi ne.

Na manevrih.

Polkovnik vaškemu dekletu ob-česti: "Marjanica, si li kaj videla sovražnika tu v bližini?"

"Sovražnika? — Nekaj vojakov je bilo tukaj, pa so bili z menoj vsi zelo prijazni."

V gostilni.

— "Čul sem, da ste postali vi Samaritan. Kaj pa pomeni ta be-seda?"

"Dajati ljudem prvo pomoč v sili."

"Posodite mi tarej \$5,00."

MED PRIJA TELJICAMI.

— Katarina je naročila zopet nove slike pri fotografu. Gotovo so ji iste zelo podobne.
— Kako veš to?
— Ker jih še ni nikomur pokazala.

Imenik

sedaj naznanjenih delegatov S. D. P. Z za prihodnjo konvencijo:

- Društvo štev. 1 Jakob Brenčič, Conemaugh, Pa.
Društvo štev. 2 Mihael Cene, Johnstown, Pa.
Društvo štev. 4 Anton Gerbec, Lloydell, box 35, Pa.
Društvo štev. 6 Štefan Zabrje, Garrett, box 48, Pa.
Društvo štev. 7 Franc Zurman, Claridge, Pa.
Društvo štev. 8 Pooblastilo glav. odborniku Mihael Krive-u.
Društvo štev. 19 Franc Zupančič, Carona, box 35, Kans.
Društvo štev. 22 Alojzij Gregorich, 2010 Market St., Peru, Ill.
Društvo štev. 25 Valentin Jugović, Rock Springs, Wyo.
Društvo štev. 26 Ivan Prostor, Export, box 120, Pa.
Društvo štev. 27 Franc Homan, Diamondville, Wyo.
Društvo štev. 28 Pooblastilo glav. odborniku Viljem Sitter-ju.
Društvo štev. 29 Josip Bizjak, Meadow Lands, box 253, Pa.
Društvo štev. 30 Ivan Pečnik, Mulberry, box 143, R. F. D. 2, Kaas.
Društvo štev. 35 Frank Justin, 1708 E. 28th St., Lorain, Ohio.
Društvo štev. 36 Jakob Rupert, box 238, South Fork, Pa.
Društvo štev. 38 Franc Guna, Bridgeport, box 722, Ohio.
Društvo štev. 40 Josip Zorko, West Newton, box 91a, R. F. D. 3, Pa.
Društvo štev. 41 Josip Marinčič in August Strajner, Cleveland, O.
Društvo štev. 49 Frančiška Penko, Cleveland, Ohio.
Društvo štev. 50 Alojzij Karlinger, Girard, box 87, Kans.
Društvo štev. 53 Andrej Maretič, Pikers, box 46, W. Va.
Društvo štev. 54 Jernej Hočevar, Rockwood, box 184, Pa.
Društvo štev. 56 Nikolaj Povše, 1 Craib St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
Društvo štev. 57 Anton Vidmar, Carrollton, box 404, Ohio.
Društvo štev. 59 Leopold Bregar, Maynard, box 46, Ohio.
Društvo štev. 61 Franc Tomažič, Tolleston, box 73, Ind.
Društvo štev. 62 Zofka Birk, 6029 Glas Ave., Cleveland, Ohio.
Društvo štev. 65 Josip Zuraj, New Alexandria, box 103, Pa.
Društvo štev. 69 Franc Lah, 5411 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društvo štev. 70 Pooblastilo glav. odborniku Viljem Sitter-ju.
Društvo štev. 72 Pooblastilo glav. odborniku Ivan Pajk-u.
Društvo štev. 73 Ivan Kr-vanja, Smithfield, Pa.

NAR. PODP. DRUŠTVO SLOVENSKI "SOKOL" Vstanovljeno, 14. svečana 1909. v Waukegan, Illinois.

ODBOR.

PAVEL BARTELA, starosta, P. O. Box 287, Waukegan, Ill.
FRANK JERINA, podstarosta, 834 10th St., Waukegan, Ill.
ANTON SKRBEČ, tajnik, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
JOHN SEDEJ, blagajnik, 834 — 10th St., Waukegan, Ill.
IVAN DIVJAK, zapisnikar, 604 10th St., Waukegan, Ill.

VADITELJSKI ODBOR.

ANTON ZELENIK, načelnik, 834 10th St., Waukegan, Ill.
IVAN OVEN, podnačelnik.

ZENSKI ODBOR:

ANA MAHNTIČ, starostka, 125 Belvedere St., Waukegan, Ill.
Stefanija Grebene, podstarostka, Cor. McAlister — 10th St., Waukegan, Ill.
ALOJZIJA LEBEN, tajnica, 1426 McAlister Ave., Waukegan, Ill.
MARIJA SKRBEČ, blagajnica, 1415 So. Sheridan Road, Waukegan, Ill.
FRANJA LATZ, zapisnikarica.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP SELAN, I. nadzornik.
Fran Mahavšič, II. nadzornik.
Fran Skrlje, III. nadzornik.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK.

Dr. M. J. KALOVSZKY, 118 North Genesee St., Telephone 149, Waukegan, Ill.

Redna društvena seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani Math. Slana 10th St. North Chicago, Ill.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser, 6104 St. Clair Ave., N. E.

Phone: Canal 1631

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.
Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

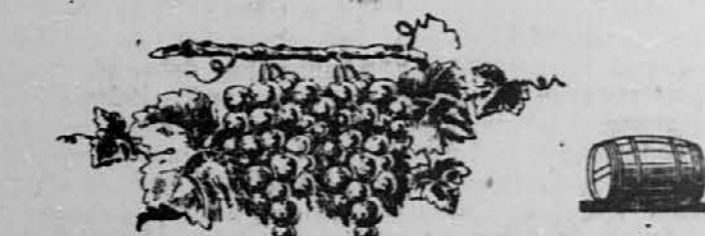
Pri odjemu več kot 10 galon dajem po-pust, ter se posebno priporočam slovenskim društvom ob priliki kake veš-tice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase in vsakovrsto grocarijsko blago, katerega ljubi naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski der ar. S tirkov Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljim vse v notarski posel spadajoča dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1891 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Californijsko domače vino.

Cenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom priporočam najboljšo domače Californijsko vino in tropinjevec (Grape Brandy) kakor Port in Sherry vino.

Belo vino po 50c. gal. z posodo vred.

Črno vino po 40c. gal. z posodo vred.

Port vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.

Sherry vino po 70c. gal. najmanj 10 gal. z posodo vred.

Tropinjevec po \$2.50 do \$3.00 z posodo vred.

Zgoraj omenjene cene za vino se zastopajo za ne manj kot 25 gal. Pri večjih naročilih n. pr. 5 barvelov dam popust, celi voz (Car Load) pa po jako niski ceni po dogovoru.

Prosimo gg. naročnike da priložijo denar, osiroma U. S. Money Order.

Postrežba točna.

Za obilo naročila se priporočam.

NICK RADOVICH,

WHOLESALE LIQUOR DEALER

594 Vermont St., San Francisco, Cal.

